

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till växtskyddslag

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att en växtskyddslag stiftas som skulle upphäva växtskyddslagen av 1981. Den föreslagna lagen har utarbetats med beaktande kraven i Europeiska gemenskapens (EG) råds direktiv om växtskydd.

Lagförslaget innehåller stadganden om åtgärder för att hindra att skadegörare som orsakar skada på växtproduktionen och växtprodukter förs in eller sprids i landet. Med stöd av den föreslagna lagen bestämmer jord- och skogsbruksministeriet med beaktande av EG-rådets direktiv om växtskydd vilka skadegörare som skall bekämpas och vilka åtgärder som skall och får vidtas för att bekämpa dem. Lagförslaget innehåller i detta hänseende samma krav som gällande lag.

Den ändring som orsakas av anslutningen till gemenskapens växtskyddssystem går huvudsakligen ut på att växtskyddsmyndigheten skall

föra ett register över producenter och marknadsförare av vissa växter som lätt kan sprida skadegörare. Vissa sådana produkter skall få marknadsföras inom gemenskapen endast om de är försedda med växtpass. Gemenskapens växtpass skall ersätta det internationella sundhetscertifikat som för närvarande krävs vid införseln av produkter som medför fara för spridning av skadegörare.

Stadgandena om förvaltning av växtskyddet, kontroll av iakttagandet av lagen och påföljderna vid försummelse av att iaktta lagen motsvarar huvudsakligen motsvarande stadganden i gällande lag.

Propositionen hänför sig till Finlands medlemskap i Europeiska unionen och avses träda i kraft samtidigt som medlemskapet. Om tidpunkten för ikraftträdandet stadgas genom förordning.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sida		Sida
ALLMÄN MOTIVERING	3	5. Behov av ändringar	6
1. Nuläget	3	6. Propositionens ekonomiska och organisatoriska	
1.1. Lagstiftning	3	verkningar	8
1.2. Praxis	4	7. Beredningen av ärendet	8
2. Växtskydd i Europeiska gemenskapen	5	DETALJMOTIVERINGAR	9
3. Avtalet om Europeiska samarbetsområdet	6	Motivering till lagförslaget	9
4. Finlands förhandlingsresultat i fråga om medlem-		LAGTEXT	12
skapet i EU	6		

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläget

1.1. Lagstiftning

Den gällande växtskyddslagen (127/81) stiftades 1981. Lagen har utarbetats så att den beaktar FAO:s internationella växtskydds-konvention, till vilken Finland anslöt sig 1961 och rekommendationerna av Växtskyddsorganisationen för Europa och Medelhavsländerna (EPPO). Avsikten med dem är att harmonisera bestämmelserna i olika länder om bekämpning av växtsjukdomar och skadedjur som stör växtproduktionen så att de förorsakar den internationella handeln så liten skada som möjligt.

De centrala stadgandena i lagen gäller skyddsåtgärder mot att skadegörare förs in i landet, utrotning av skadegörare och skyldighet för ägaren eller innehavaren av ett jordområde, en fastighet eller ett transportmedel att anmäla skadegörare samt skyldighet att iakttä föreskrifter om bekämpning av skadegörare samt ersättning av kostnader och skador som förorsakats av lagens verkställande.

Skyddsåtgärder mot att skadegörare förs in eller sprids i landet är en uppgift som kan genomföras endast om den myndighet som ansvarar för verkställandet av lagen har tillräckliga fullmakter att vidta åtgärder när förekomsten av skadegörare har konstaterats. Med tanke på utnyttjandet av befogenheten är det också väsentligt hur en skadegörare definieras och vilka slag av åtgärder myndigheten i allmänhet får vidta.

Med skadegörare (i gällande lag växtförstörare) avses sjukdomsalstrare och skadedjur, bakterier, svampar, virus och andra organismer som kan orsaka skada på växtproduktionen, odlingsväxter och produkter av dem. Det är inte ändamålsenligt att räkna upp skadegörare i lagen eftersom de skadliga organismer som uppfyller skadegörarnas kännetecken ändras. Klassificeringen av skadliga organismer som skadegörare bygger vanligen på internationella avtal. Det är inte heller ändamålsenligt att i lagen detaljerat stadga om vilka åtgärder som skall vidtas för att hindra spridningen av skadegörare.

Genom förordning bestäms vilka skadegörare som får bekämpas och med vilka slag av åtgärder detta får ske. Lagen stadgar allmänt

om vilka slag av åtgärder som en växtskyddsmyndighet får vidta och den förpliktar medborgarna att verkställa lagens mål. På grund av lagen har en förordning utfärdats om förebyggande av införsel till landet av växtförstörare (173/81).

I förordningen om förebyggande av införsel till landet av växtförstörare stadgas om vilka krav som ställs på växter och växtprodukter som förs in i landet, om villkor för import, kontroll av importvaror och åtgärder vid hantering av varupartier som strider mot bestämmelserna. I en bilaga till förordningen finns en förteckning över skadegörare vilkas införsel till landet måste förbjudas om de förekommer på växter eller växtprodukter. I bilagan finns en förteckning också över sådana växter och växtprodukter med vilka överhängande fara för införsel eller spridning av skadegörare föreligger och vilkas införsel därför är förbjuden.

Skyddsåtgärderna mot införsel till landet av skadegörare grundar sig i dag huvudsakligen på kontroller vid gränsen eller i mottagarens lager före godkännandet av importen. En importör av sådana produktgrupper som uppräknas i förordningen är skyldig att före importen för tullmyndigheten förete ett internationellt sundhetscertifikat som utfärdats av växtskyddsmyndigheten i avsändarlandet och vilket växtskyddsmyndigheten i Finland på grundval av kontrollen har försett med anteckning om godkännande av införsel.

I växtskyddsförordningen (442/82) stadgas om bekämpningen av vissa växtsjukdomar och skadedjur som förorsakar betydande skada på vårt lands växtproduktion. Förordningen gäller 22 namngivna skadegörare, men skyddsåtgärder mot andra lika farliga skadegörare får vidtas med jord- och skogsbruksministeriets tillstånd. Av de namngivna 22 skadegörarna gäller sex potatis, en säd, sju grönsaks- och prydnadsväxter som odlas under glas, en sockerbetor och de övriga sju grönsaks- och bärodling på friland.

Anmälan om förekomsten av en skadegörare lämnas till kommunernas landsbygdsnäringsmyndighet som vidarebefordrar den till landsbygdsnäringsdistriktet. På basis av en anmälan eller om det annars finns skäl att misstänka att skadegörare förekommer får växtskyddsmyndigheten besluta om kontroller och provtagning. Över kontrollen förs ett protokoll i vilket

antecknas resultatet av kontrollen samt beslutet om vilka åtgärder som skall vidtas och vilka förbud eller begränsningar som skall följas. Åtgärderna varierar från utrotning av skadegörare och desinficering av förekomstplatsen till mångåriga odlingsförbud och -begränsningar.

Kostnader och skador som orsakas av bekämpningsföreskrifter som utfärdats enligt växtskyddslagen ersätts av statens medel. Ersättningsbara skador och kostnader är direkta kostnader som förorsakas av bekämpningsföreskrifter, värdet av den vara som skall förstöras, skada som orsakas av förbud mot försäljning, överlåtelse, transport eller användning av en vara samt skada som orsakas genom odlingsbegränsning eller -förbud som hänför sig till jordområdet. Ersättningskyldigheten är emellertid begränsad när kostnaderna eller skadorna beror på förbud, förstöring av vara, isolering eller motsvarande åtgärd som utfärdats i samband med import eller export, eller om vederbörande har brutit mot lagens bestämmelser eller om skadan har förorsakats direkt av en skadegörare.

Växtskyddsmyndigheter vid införandet av lagen och tillsynen av att den följs är kontrollcentralen för växtproduktion och landsbygdsnäringsdistrikten. Vid kontrollerna får lantbrukets och trädgårdshushållningens rådgivningsorganisationer och kommunernas landsbygdsnäringsmyndigheter samt av jord- och skogsbruksministeriet särskilt utsedda personer tas till hjälp. För uppgifter enligt växtskyddslagen har c.a. 60 personer från landsbygdsnäringsdistrikten, rådgivningsorganisationerna och utanför dem utbildats och befullmäktigats. För verkställandet av lagen har årligen totalt 28 — 30 årsverken använts.

Stadganden om skyddsåtgärder mot spridningen av skadegörare finns också i annan lagstiftning.

Lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog (263/91) gäller sjukdomar och skador av insekter och svampar som förorsakas träd som växer i skogen och som förorsakar en betydande minskning i trädens produktion eller en försämring av kvaliteten. Jord- och skogsbruksministeriet får meddela föreskrifter också för förebyggande av skogsskador som förorsakas av bakterier, virus och andra organismer.

Lagen har beröringspunkter med växtskyddslagen eftersom växtskyddslagen också

gäller skadegörare som kan förorsaka betydande skada på träden. För att hindra dubbla och motstridiga bekämpningsföreskrifter i sådana fall där det är nödvändigt att utfärda en bekämpningsföreskrift för att bekämpa en skadegörare som förorsakar skada på träd som enligt växtskyddslagen växer i skogen och för att hindra spridningen av förstörare fogades 1991 till växtskyddslagen ett stadgande enligt vilket växtskyddsmyndigheten med jord- och skogsbruksministeriets tillstånd tillfälligt får bestämma om bekämpningsåtgärder för sådana skadegörare som inte nämns i växtskyddsstadgandena. Jord- och skogsbruksministeriet kan när det beviljar tillstånd överväga på vilken lag åtgärdsföreskrifterna skall grunda sig på. Detta stadgande i lagen har tillämpats några gånger, men inte för utrotning av skadegörare på skogsträd.

På grund av att skadegörare lätt införs till landet och sprids till odlingarna och inom växtproduktionen med uppföringsmaterial, utsäde och planteringsmaterial har i lagarna om produktion och marknadsföring av sådant material stadgats om skyddsåtgärder mot spridning av skadegörare. Sådana lagar är lagen om handel med utsäde (233/93), lagen om plantmaterial (663/91) och lagen om handel med skogsodlingsmaterial (684/79).

En lag om en skyddszon kring centralen för utsädespotatis (1010/88) stadgades 1988. I den stadgas om åtgärder för att hindra att potatisens farliga växtsjukdomar och skadedjur sprids till den skyddszon kring centralen för utsädespotatis som omfattas av Tyrnävä, Limingo och Temmes kommuner.

1.2. Praxis

Till Finland har årligen iförts 6 000—8 000 varuförsändelser som har betydelse för spridningen av skadegörare. Av dessa är 2/3 från gemenskapens medlemsstater och 1/3 från andra stater. I medeltal 4—6 % av de kontrollerade varupartierna har konstaterats strida mot bestämmelserna. För dem har utfärdats importförbud och de har antingen returneras till avsändarlandet eller förstörts.

Genom kontroller och importförbud och importbegränsningar i fråga om sådana växtgrupper som löper de största riskerna att smittas av skadegörare har man lyckats förebygga eller åtminstone fördröja spridningen av vissa så-

dana skadegörare som har fått fotfäste på andra platser i Europa. Trots detta har nya skadegörare, som inte har kunnat utrotas, under de senaste åren spritts till de finländska odlingarna. Flera för oss tidigare okända skadegörare vid odling under glas har hittats som kolonier men deras förekomster har kunnat utrotas tack vare de befogenheter som växtskyddslagen ger.

Sedan växtskyddslagen trädde i kraft har sammanlagt närmare 2500 föreskrifter om bekämpning av skadegörare på odlingarna i Finland utfärdats. En stor del av dem har gällt ringröta på potatis och potatisål.

Arligen har i statsbudgeten reserverats ett anslag för betalning av de ersättningar som avses i växtskyddslagen. Under växtskyddslagens giltighetstid från 1981 till 31 december 1993 har i ersättningar betalats sammanlagt 17 miljoner mark i 378 fall.

2. Växtskydd i Europeiska gemenskapen

I Europeiska ekonomiska gemenskapen utfärdades 1977 rådets direktiv (77/93/EEG) enligt vilket medlemsländerna skall stadga om skyddsåtgärder mot att hindra spridningen av farliga skadegörare och om att bekämpa dem. Till direktivet hör flera bilagor med förteckningar över skadegörare och produkter vilkas import och marknadsföring måste förbjudas eller begränsas. I handeln med växtprodukter mellan medlemsländer skall produkterna förses med sundhetscertifikat enligt den internationella växtskyddskonventionen. Växtskyddet grundade sig i praktiken på att importen kunde hindras om skadegörare trots allt upptäcktes på varan.

Redan innan direktivet utfärdades hade Europeiska ekonomiska gemenskapen utfärdat vissa direktiv som förpliktade medlemsländerna att vidta skyddsåtgärder för att utrota vissa farliga skadegörare från sitt område. Dessa direktiv är fortfarande i kraft. De gäller bland annat utrotning av potatiskräfta och ringröta på potatis.

Skapandet av en inre marknad vid början av 1993 förutsatte betydande ändringar av växtskyddsregelverket. Detta berodde på att den fria rörligheten för varor inte ger möjlighet att som tidigare kontrollera varan vid gränsen i samband med importen. Det nya växtskyddssystemet

met baserar sig på att ansvaret för sundheten och de kontroller detta förutsätter i fråga om en vara som är avsedd för den inre marknaden vilar på producenten och producentlandets myndigheter. Importlandets myndigheter får emellertid utföra kontroller i olika skeden av marknadsföringen och transporten.

Gemenskapens nya växtskyddsregelverk baserar sig på det ovan nämnda direktivet jämte nödvändiga ändringar, den senaste ändringen utfärdades genom rådets direktiv (92/103/EEG). I ändringen av systemet ingår följande arrangemang: registreringskrav för producenter och marknadsförare av växter och växtprodukter med vilka skadegörare lätt sprids, förfarandet vid grundande av skyddade zoner som är fria från skadegörare och regler för användningen av växtpass.

I kommissionens direktiv (92/90/EEG) fastställs grundandet av ett växtskyddsregister närmare. Förutsättningen för registrering är att produktionsenheten har en odlings- och produktionsplan och ett register över växter som skaffats till enheten eller producerats eller marknadsförs på enheten, själv inspekterar produktionsplatserna för att konstatera skadegörare och till växtskyddsmyndigheterna anmäler konstaterade eller misstänkta förekomster av skadegörare samt i registret anger en person som ansvarar för att av växtskyddsdirektivets bestämmelser följs och inte handlar i strid mot registret. Var och en som har antecknats i registret kan avlägsnas därifrån, och får då inte marknadsföra sådana varor som nämns i direktivet.

I kommissionens direktiv (92/76/EEG) om att upprätta områden som är fria från skadegörare. Skyddade zoner kan upprättas i ett område där det inte förekommer skadegörare, men där fara för spridning föreligger på grund av områdets växt- och klimatförhållanden. För import av skadegörares värdväxter till en skyddad zon får och skall uppställas villkor och begränsningar.

I kommissionens direktiv (92/105/EEG) fastställs användningen av växtpass vid marknadsföringen av växter och växtprodukter. Kommissionens direktiv (77/93/EEG) har uppräknats vilka produkter som får marknadsföras inom gemenskapen endast förutsatt att varan är försedd med växtpass.

Detta nya system som enligt planerna skulle införas samtidigt som gemenskapen övergick till en inre marknad, dvs. vid början av 1993,

trädde i kraft först den 1 juni 1993. Delvis berodde dröjsmålet på att det inte var enkelt för medlemsstaterna att enas om att utfärda kommissionens direktiv om upprättandet av systemet, bl.a. om upprättandet av skyddade zoner.

Att skapa ett nytt system har varit en krävande uppgift och det har krävt många förhandlingar. För att systemet skall vara funktionsdugligt krävs det uppenbarligen att medlemsstaterna kan lita på att kontrollerna i andra medlemsstater utförs enligt vad som fastställs i direktiven. Enligt direktivet har kommissionen rätt att kontrollera och övervaka att direktivet iakttas i medlemsstaterna. Gemenskapen har grundat ett inspektionsämbetsverk som har till uppgift att hjälpa och övervaka medlemslänerna i fråga om iakttagandet av växtskyddsdirektivet. Med grundandet av inspektionsämbetsverket eftersträvas ett större förtroende i medlemsstaterna för det nya systemet.

3. Avtalet om Europeiska samarbetsområdet

De nationella växtskyddsbestämmelserna kan ha en begränsande verkan på varuhandeln, närmast handeln med växtprodukter. Vid förhandlingarna om EES-avtalet diskuterades därför också införandet av bestämmelser om harmonisering av växtskyddsbestämmelserna i avtalet. Eftersom EG:s hela växtskyddssystem vid den tiden genomgick en total reform, kunde i detta skede inte någon bestämmelse om harmonisering av växtskyddsbestämmelserna tas med i EES-avtalet. Till avtalet fogades emellertid en förklaring, enligt vilken avtalsparterna avser att harmonisera sin bestämmelser om växtskydd (EES-avtalet; gemensam förklaring om frågor om växters sundhet).

I förhandlingarna om en komplettering av EES-avtalet har Finland förklarat att ett införande av växtskyddsbestämmelser i EES-avtalet förutsätter en reform av växtskyddslagstiftningen och att reformen kommer att verkställas under 1994.

4. Finlands förhandlingsresultat i fråga om medlemskapet i EU

I samband med förhandlingarna om med-

lemskap meddelade Finland att det i princip godkänner Europeiska gemenskapens växtskyddsregelverk. I förhandlingarna krävdes att Finland skall godkännas som skyddad zon i fråga om vissa skadegörare, att skyddszonen kring Centralen för utsädespotatis skall godkännas som en sådan högklassig produktionszon för utsädespotatis som avses i rådets direktiv om utsädespotatis samt att en övergångstid skall beviljas i fråga om bestämmelserna om bekämpningen av ringröta på potatis.

Vid förhandlingarna enades parterna om att Finland skall godkännas som skyddad zon för fem skadegörare och att gemenskapen skall göra en utredning om skadligheten av fyra andra skadegörare som Finland anser vara viktiga och på grundval av detta skriva till nödvändiga åtgärder. Den skyddade zonen kring Centralen för utsädespotatis godkändes däremot inte av gemenskapen i sin nuvarande form. Därför krävdes vid förhandlingarna att gemenskapen erkänner zonen som ett område för produktion av högklassig utsädespotatis (high grade region). Enligt direktivet om marknadsföring av utsädespotatis kan kommissionen erkänna sådana områden i en medlemsstat om vissa växtskyddsförutsättningar föreligger på området. På ett erkänt område skall mycket strikta bestämmelser och begränsningar följas vid odlingen av potatis. Gemenskapen lovade undersöka om den skyddade zonen uppfyller villkoren för ett sådant erkännande.

För verkställandet av rådets direktiv om ringröta på potatis (93/85/EEG) beviljade gemenskapen en övergångsperiod på ett år under vilken Finland skall utreda hur allmänt ringröta förekommer och presentera resultaten för gemenskapen. Under övergångsperioden är det förbjudet att exportera potatis från Finland till andra medlemsstater. Dessa specialarrangemang har beskrivits utförligare i regeringens proposition till riksdagen med förslag till godkännande av vissa bestämmelser i fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen (Band I s. 243—343).

5. Behov av ändringar

Skyddsåtgärder mot införsel och spridning av skadegörare skall i första hand grunda sig på att växter, växtprodukter och andra föremål som förorenats av vissa växtsjukdomar och skadedjur som avses i regelverket inte får säljas

eller överlåtas till någon annan. I regelverket ingår förteckningar över skadegörare samt förteckningar över växter och växtprodukter som inte får transporteras inom gemenskapen eller införas till gemenskapen från icke-medlemsstater. Ansvaret för att bestämmelserna efterföljs i handeln inom gemenskapen bärs i första hand av producenten och marknadsföraren. Växter och växtprodukter som införas från icke-medlemsstater kontrolleras vid gränsen till gemenskapen före godkännandet av importen.

Med stöd av lagen och enligt vad som föresätts i direktivet skall på samma sätt som hittills stadgas om skadegörare och bekämpning av dem. Förteckningar över förstörare jämte begränsningar och villkor för marknadsföring och import till gemenskapen motsvarar huvudsakligen gällande växtskyddsstadganden i Finland och rekommendationerna av Växtskyddsorganisationen i Europa och Medelhavsländerna. Dessutom har vissa från skadegörare fria zoner inom gemenskapen bildats till skyddade zoner som med hjälp av specialåtgärder väntas förbli fria från dessa skadegörare. Finland har i medlemsförhandlingarna godkänts som skyddad zon för fem skadegörare.

Eftersom kontrollen i handeln inom gemenskapen riktar sig till alla delar inom produktions-, transport- och marknadsförings-kedjan skall producerer och importörer av produkter som medför risk för spridning av skadegörare registreras. Endast en registrerad producent skall få rätt att marknadsföra sådana produkter. Registreringskravet skall bland annat gälla företag som producerar och marknadsför nästan allt levande uppfödning- och planteringsmaterial inklusive krukväxter, vissa trävaror samt mat- och industripotatis. Registreringsskyldigheten skall inte gälla en obetydlig och tillfällig produktion. Ett område av mindre än 0,5 hektar kan vid odling av potatis anses utgöra obetydlig produktion.

Vissa produkter skall förses med växtpass med uppgift om producentens registreringsnummer, varupartiets innehåll och ursprung. Avsikten är att då skadegörare förekommer kan föroreningskällan utredas med hjälp av informationen i växtpasset. Endast produkter med växtpass får marknadsföras inom gemenskapen.

Ansvaret för bekämpningen av skadegörare bärs huvudsakligen av producenten och marknadsföraren. Enligt de föreslagna bestämmelserna skall det vara förbjudet att marknadsföra och överlåta en vara som förorenats av

namngivna skadegörare. Någon skyldighet att bekämpa skadegöraren fastställs dock inte med undantag av vissa separat uppräknade skadegörare. Bekämpningsföreskrifter utfärdas endast för genom förordning närmare uppräknade skadegörare vilka är: sådana i lagen avsedda farliga skadegörare som överhuvudtaget inte förekommer inom gemenskapen eller som inte förekommer i Finland och kräver snabba och effektiva bekämpningsåtgärder, sådana skadegörare för vilka Finland har fastställts som skyddad zon och sådana skadegörare för vilka i EG:s bestämmelser har fastställts bekämpningsåtgärder som är enhetliga inom hela gemenskapen och om vilka i Finland särskilt har stadgats genom förordning.

Avsikten är att i den nya lagen bibehålla den ersättningskyldighet som staten har och som ingår i gällande växtskyddslag i fråga om kostnader och skada som uppstår av föreskrifter om bekämpning av skadegörare. Ersättning skall betalas endast för kostnader och skada som förorsakats av åtgärdsbestämmelser som utfärdats enligt lagen och inte för kostnader och skada som allmänt förorsakas vid verkställandet av stadganden i lagen.

I de två först nämnda fallen förekommer antagligen några gånger årligen. I sådana fall är det motiverat att betala eftersom fallen är oförutsägbara och kostnaderna för bekämpningsåtgärderna kan drabba enskilda producenter och medborgare och vara oskäligt höga. För att bekämpningen skall vara framgångsrik krävs i sådana fall att sakägarna på förhand är medvetna om att skadorna och kostnaderna inte bärs av dem allena. De sistnämnda fallen hänför sig närmast till bekämpningen av ringröta hos potatis, potatiskräfta och potatisål.

Under giltighetstiden för den nuvarande växtskyddslagen har ringrötan minskat men den förekommer ännu allmänt. Nuvarande ersättningsförfarande enligt vilket alla kostnader för bekämpning av ringröta ersätts automatiskt kan inte längre med beaktande av situationen anses ändamålsenligt. Enligt propositionen skall ersättningsförfarandet fortsätta tills vidare, dock så att endast hälften av kostnaderna ersätts. Kostnader förorsakade av potatiskräfta ersätts överhuvudtaget inte eftersom sjukdomen hos oss förekommer endast på små odlingslotter. Kostnader för bekämpningen av potatisål ersätts inte.

6. Propositionens ekonomiska och organisatoriska verkningar

Införandet av Europeiska gemenskapens växtskyddsregelverk i Finland förutsätter grundande av ett växtskyddsregister.

Registret skulle enligt uppskattning omfatta sammanlagt 12 700 näringsidkare enligt följande:

* plantproduktion i växthus	700
* plantproduktion på friland	450
* plantaffärer	1 000
* produktion av krukväxter	670
* producenter av potatis	6 000
* exportörer av trävaror	1 075
* speditiönsföretag	40
* centrallager	25
* övriga lager och utdelningscentraler	2 000
* slutpunkter för importväxter o.d. kontrollobjekt	700

En del av ovan uppräknade enheter som skall registreras hör till flera grupper men det totala antalet kan uppskattas till över 10 000 enheter.

Godkännandet av Finland som skyddad zon för vissa skadegörare förutsätter speciell uppföljning av förekomsten av dessa skadegörare. Finland kan kvarstå som skyddad zon endast om området hålls fritt från dessa skadegörare.

EG:s regelverk förutsätter tämligen omfattande uppföljnings- och kartläggningsförpliktelser och det är svårt att avgöra hur mycket arbete som krävs. Slopandet av gränskontrollen som ett villkor för import kräver att farliga skadegörare snabbt och effektivt kan utrotas ifall de har spritts till odlingar, lager och övriga motsvarande platser i vårt land.

Införandet av EG:s regelverk förorsakar också ändringar i kontrollen av växter, växtprodukter och andra sådana föremål från tredje land med vilka skadegörare kan spridas. I de nuvarande gränskontrollerna har man koncentrerat sig endast på sådana produkter eller transportmedel med vilka skadegörare som enligt erfarenhet förorsakar skada kan spridas i Finland.

På grund av den inre marknaden skall också i Finland flera varugrupper som nu står utanför växtkontrollen kontrolleras och förses med växtpass som möjliggör marknadsföring. Sådana är till exempel frukter, grönsaker, prydnadsväxter och vissa trävarugrupper från tredje land. Kontrollen av dessa kan öka arbetsmängden.

Det nya systemet förutsätter också en reform av indrivningen av avgifter. För kontroll av växter och växtprodukter som importerats från stater utanför gemenskapen uppbärs avgift i samband med importen enligt gällande praxis. Avsikten är att kostnaderna för kontrollen av den inhemska produktionen och marknadsföringen indrivs i samband med registreringen.

De totala kostnaderna för växtkontrollverksamheten var 1992 cirka 5 miljoner mark och arbetsinsatsen totalt inklusive landsbygdsnäringsdistrikten, rådgivningsorganisationerna och auktoriserade inspektörer cirka 28 årsverken. Kostnaderna och arbetsinsatsen för gränskontrollen i Europeiska gemenskapens interna handel överförs till produktions- och marknadsföringskontrollen. Detta uppskattas kosta cirka 3 miljoner mark årligen. Det skall vara motiverat att uppbära denna kostnad av näringslivet i samband med registreringen. Kostnaderna för import från och export till tredje land skall uppbäras enligt gällande praxis. För utredning av förekomsten av skadegörare och verkställande och kontroll av växtskyddsbestämmelserna i allmänhet uppbärs inte avgifter. Avsikten är att stadga om betalningarna enligt lagen om grunderna för avgifter till staten.

Som kontrollmyndighet fungerar fortsättningsvis kontrollcentralen för växtproduktion. Landsbygdsnäringsdistrikten bistår kontrollcentralen för växtproduktion vid kontrolluppgifterna och verkställandet av lagen enligt vad jord- och skogsbruksministeriet bestämmer. Personer som utbildats och befullmäktigats av kontrollcentralen för växtproduktion dvs. främst representanter för landsbygdsnäringsdistrikten, rådgivningsorganisationerna, skogsnämnandena och kommunernas landsbygdsnäringsmyndigheter samt andra yrkeskunniga personer utför kontroller och tar prover. Till organisationer och särskilt utsedda inspektörer som bistår vid kontroller och övervakning betalas arvoden för åtgärder enligt gällande praxis. I arvoden för åtgärder har årligen betalats c.a. 400 000 mark. De budgeterade medlen ingår som förslagsanslag i statsbudgeten.

7. Beredningen av ärendet

Lagförslaget har beretts vid jord- och skogsbruksministeriet i en arbetsgrupp, i vilken förutom ministeriet kontrollcentralen för

växtproduktion, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto r.y., Trädgårdsförbundet r.f. och Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund har varit representerade.

Utlåtanden om propositionen har getts av Centralhandelskammaren, Maaseutukeskusten liitto r.y., Maatalouden tutkimuskeskus, Skogsindustrin r.f., Skogsforskningsinstitutet, Maa-

ja metsätaloustuottajain Keskusliitto r.y., Trädgårdsförbundet r.f., Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund — SLC, Svenska Trädgårdsförbundet, Taimistoviljelijät — Plantskoleodlarna r.f., utrikesministeriet, tullstyrelsen, delegationen för växtskydd, Lapplands landsbygdsnäringsdistrikt och Norra Karelen landsbygdsnäringsdistrikt.

DETALJMOTIVERINGAR

Motivering till lagförslaget

Lagen har i fråga om de materiellträttsliga stadgandena, i likhet med gällande lag, utarbetats som en fullmaktslag så att det med stöd av lagen är möjligt att handla anligt vad som EG:s växtskyddsregelverk kräver. Enligt gällande lag har genom förordning stadgats vilka skadegörare som skall och får bekämpas och på vilket sätt. På grund av att dylika stadganden mycket detaljerat skall basera sig på EG-direktiven kan det anses vara ändamålsenligt att bestämmelserna i stället för genom förordning meddelas genom jord- och skogsbruksministeriets beslut.

Lagförslagets förvaltningsrättsliga stadganden överensstämmer till innehållet med stadgandena i gällande lag.

1 §. *Tillämpningsområde.* Tillämpningsområdet gäller åtgärder för att hindra införsel och spridning av skadegörare till landet. Sjukdomar eller skada hos växter kan orsakas av virus, bakterier, svampar, nematoder, kvalster, insekter och andra organismer som hör till växt- och djurriket. För dessa sjukdomsalstrare och skadliga organismer används i den föreslagna lagen den gemensamma benämningen skadegörare. Avsikten är att de lagstadgade åtgärderna skall kunna inriktas på växtprodukter som fortfarande har karaktären av råvaror. Utanför lagens tillämpningsområde faller däremot växter som är bearbetade, konserverade eller djupfrysta.

2 §. *Definitioner.* I paragrafen definieras de viktigaste begreppen i lagförslaget. De överensstämmer med definitionerna i rådets direktiv (77/93/EEG) och också med definitionerna i den nuvarande växtskyddslagen.

3 §. *Bekämpning av skadegörare.* I den allmänna motiveringen konstaterades att lagen

skall stadga om vilka skadegörare som skall och får bekämpas. I gällande lag stadgas detta genom förordning. I den allmänna motiveringen förklaras att nu när beslutet skall fattas enligt redan godkända direktiv skulle det vara ändamålsenligare om jord- och skogsbruksministeriet kunde bestämma om dessa frågor. Enligt 2 mom. skall jord- och skogsbruksministeriet, med hänsyn till internationella avtal som är bindande för Finland, bestämma vilka skadegörare som de i 1 mom. avsedda åtgärderna får gälla och vilka åtgärder som skall vidtas för att bekämpa dem.

4 §. *Anmälningsskyldighet.* Stadgandet motsvarar 3 § i gällande lag. I förslaget har stadgandet bibehållits oförändrat till innehållet.

5 §. *Villkor för produktion och marknadsföring av växter.* Enligt EG-rådets direktiv om växtskydd skall växtskyddsmyndigheten upprätta ett register över näringsidkare som producerar och marknadsför vissa växter och växtprodukter som lätt kan sprida skadegörare. Sådana produkter som omfattas av registreringsplikt får marknadsföras endast om de är försedda med växtpass eller producentens registernummer. Av växtpasset framgår såväl registernumret som andra uppgifter om producenten och produktionslandet. Vissa produkter som mat- och industripotatis skall förses med registernummer istället för växtpass.

Den som antecknats i registret skall upprätthålla en uppdaterad odlings- och produktionsplan, hålla ett register över växter som hämtats till ett visst område och över växter som producerats där samt åtminstone okulärt granska växter och produktionsområden. Enligt 3 § föreslås stadgas att jord- och skogsbruksministeriet skall meddela närmare

föreskrifter om iakttagandet av sådana förpliktelser som stadgas i denna paragraf.

6 §. *Förbud och begränsningar.* Växtskyddsmyndigheten skall ha fullmakt att ingripa i bekämpningen av i 3 § nämnda fallet alltid när sådana fall konstateras förekomma. I 4 § i gällande lag finns ett stadgande om växtskyddsmyndighetens behörighet. Motsvarande stadgande föreslås ingå i den nya lagen.

7 §. *Bekämpningsskyldighet.* Stadgandet i detta lagrum motsvarar 5 § i gällande lag. I lagförslaget har stadgandet bibehållits oförändrat till innehållet.

8 §. *Underrättelse om begränsningar.* Stadgandet i detta lagrum motsvarar 6 § i den nuvarande lagen. I lagförslaget har stadgandet bibehållits oförändrat till innehållet.

9 §. *Ersättning av kostnader och skador.* Stadgandet i detta lagrum motsvarar bestämmelserna i 7 och 7a §§ i gällande lag. Enligt lagförslaget skall skador som uppstår till följd av de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen ersättas enligt vad som bestäms för varje skadegörare genom jord- och skogsbruksministeriets beslut. Till ansökan om ersättning skall fogas tillräcklig utredning om de skador som uppkommit. I den nuvarande lagen stadgas om ersättning av statens medel för sådana skador som kan uppstå i samband med sådana kontrollåtgärder som avses i 8 § 3 mom. Eftersom sådana skador inte har uppstått och möjligheterna att de skall uppstå har bedömts vara obefintliga i praktiken har man avstått från att ta med ett sådant stadgande i lagförslaget.

10 §. *Ersättning betalas inte.* Stadgandet i detta lagrum motsvarar 7 b § i den nuvarande lagen. Stadgandet har huvudsakligen bibehållits oförändrat till innehållet. Till 1 mom. i paragrafen föreslås fogas en 3 punkt enligt vilken ersättning inte betalas för kostnader som orsakas av åtgärder för att uppfylla de förpliktelser som krävs för att hållas kvar i växtskyddsregistret, kostnaderna för avlägsnande från registret eller för användning av växtpass eller registernummer.

11 §. *Myndighet.* Enligt det föreslagna lagrummet skall den behöriga myndigheten för verkställande av växtskyddslagen vara kontrollcentralen för växtproduktion. Landbygdsnäringsdistrikten skall på sitt område sköta verkställandet av stadgandena och kontrollen i enlighet med jord- och skogsbruksministeriets föreskrifter. Som inspektörer skall fungera ut-

bildade personer som befullmäktigats av kontrollcentralen för växtproduktion. Med detta avses närmast representanter för kontrollcentralen för växtproduktion, landsbygdsnäringsdistrikten, rådgivningsorganisationer, kommunernas landsbygdsnäringsmyndigheter och skogsnämnderna samt andra personer som har tillräcklig kompetens. Fullmakten skall vara personlig.

12 §. *Uppföljning.* Ett stadgande som motsvarar det föreslagna stadgandet ingår 3 § 1 mom. växtskyddsförordningen (442/81) som utfärdats på grundval av växtskyddslagen.

13 §. *Kontroll.* Ett stadgande som motsvarar 1 mom. finns i 8 § 3 mom. i gällande lag.

14 §. *Handräckning.* Det föreslagna stadgandet följer 8 § 4 mom. i gällande lag dock så att brandmyndigheterna har fogats till lagförslaget.

15 §. *Tystnadsplikt.* I paragrafen stadgas om tystnadsplikt i syfte att skydda näringsidkaren för otillbörlig spridning av information som framkommit i samband med kontroll och annan tillsyn. En inspektör eller annan person som i samband med verkställandet av lagen får uppgifter om näringsidkarens affärs- eller yrkeshemlighet eller ekonomiska ställning får inte röja uppgifter eller sprida dem i förtjänstsyfte utan näringsidkarens tillstånd. Tystnadsplikten skall inte utgöra något hinder för att lämna uppgifter till kontrollcentralen för växtproduktion, tullstyrelsen eller jord- och skogsbruksministeriet så att de kan utföra sina lagstadgade uppgifter eller i samband med brottsutredning eller ändringsökande.

16 §. *Avlägsnande från registret.* Om den registrerade inte uppfyller villkoren för att höra till registret skall registermyndigheten avlägsna honom från registret om han inte på myndighetens uppmaning rättar till bristerna i sin verksamhet.

17 §. *Förbud mot användning av växtpass och registernummer.* Enligt det föreslagna stadgandet skall det vara möjligt att förbjuda användningen av växtpass eller registernummer utan att vederbörande avlägsnas från registret. Det skall i så fall vara fråga om en tillfällig brådsökande åtgärd som återtas omedelbart när orsaken till åtgärden inte längre existerar.

18 §. *Vite.* I paragrafen föreslås stadgas om rätten för kontrollcentralen för växtproduktion att förelägga vite för att förstärka ett förbud eller ett beslut enligt 6 §. Allmänna bestämmelser om föreläggande och betalning av vite finns

i lagen om vite (1113/90). Enligt lagförslaget får den myndighet som förelägger vitet dvs. i detta fall kontrollcentralen för växtproduktion också döma den till betalning. Enligt 2 mom. får inte ändring i beslut om föreläggande av vite sökas genom särskilt besvär.

19 §. *Delegation.* Om den i paragrafen avsedda delegationen stadgas i 9 § gällande lag. Paragrafen förblir oförändrad till sitt innehåll.

20 §. *Kontrollavgifter, arvoden och ersättningar.* För åtgärder i samband med tillsyn, kontroll och registrering enligt lagförslaget kan uppbäras avgifter, för vilka grunderna och storleken bestäms i den ordning som stadgas i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92). De totala kostnaderna för växtkontrollverksamheten uppgick 1992 till cirka 5 miljoner mark. På EG:s inre marknad överförs kostnaderna och arbetsinsatsen för gränskontroller till kontroll av produktion och marknadsföring. Denna kostnad uppskattas bli cirka 3 miljoner mark om året.

21 §. *Straffstadgande.* Detta stadgande ingår i 10 § gällande lag. I lagförslaget ingår stadgandet till innehållet oförändrat.

22 §. *Ändringssökande.* I beslut som meddelats med stöd av detta lagförslag skall änd-

ring, utom i fråga om de kostnader och ersättningar som avses i 9 §, få sökas genom besvär enligt stadgandena om ändringssökande i förvaltningsärenden. I beslut om kostnader och ersättningar med stöd av 9 § skall ändring få sökas genom besvär enligt vad som stadgas i 10 § lagen om förfarandet vid skötseln av stödavgifter för lantbruksnäringarna (1336/92).

23 §. *Närmare stadganden.* Närmare bestämmelser om importvillkor och importförbud, kontroll, införsel och genomfart, export och exportvillkor för växter, växtdelar och andra varor som importeras till Finland från stater som inte hör till Europeiska gemenskapen samt om verkställandet av denna lag skall meddelas genom jord- och skogsbruksministeriets beslut.

24 §. *Ikraftträdande.* Lagen föreslås träda i kraft vid en tidpunkt som fastställs genom förordning.

25 §. *Övergångsstadgande.* Beslut och föreskrifter som meddelats före ikraftträdandet av denna lag skall gälla under den tid som stadgats i dem.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Växtskyddslag

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag gäller åtgärder för bekämpning av skadegörare och hindrande av deras spridning.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *växter* levande växter och levande växt-
delar, inklusive fröer,
- 2) *växtdelar*
 - a) frukter och bär, dock inte djupfrysta,
 - b) grönsaker, dock inte djupfrysta,
 - c) jord- och stamknölar, lökar och rots-
tockar,
 - d) snittblommor,
 - e) grenar med blad,
 - f) beskurna träd med blad, och
 - g) cellvävnadsodlingar av växter,
- 3) *växtprodukter* produkter från växter som
är obearbetade eller som genomgått en enkel
bearbetning, såtillvida att de inte är växter,
- 4) *skadegörare* djur, växter, virus eller andra
organismer som kan förorsaka skada på od-
lingsväxter eller produkter som tillverkas av
dem,
- 5) *växtpass* officiell stämpel eller annan an-
teckning som visar att bestämmelserna om
växternas sundhet, samt om produktion och
marknadsföring är uppfyllda.

3 §

Bekämpning av skadegörare

Åtgärder enligt denna lag får vidtas för bekämpning av skadegörare som kan orsaka avsevärda skador på odlingar eller lagrade växter.

Jord- och skogsbruksministeriet skall, med hänsyn till internationella avtal som är bindande för Finland, besluta om vilka skadegörare som de i 1 mom. avsedda åtgärderna får gälla och vilka åtgärder som skall vidtas för att bekämpa dem.

4 §

Anmälningsskyldighet

Den som vet eller misstänker att en skade-

görare som avses i 3 § 1 mom. förekommer inom jordområden, odlingar, varulager, transportmedel eller byggnader, som han äger eller besitter, är skyldig att omedelbart anmäla detta till växtskyddsmyndigheten.

5 §

Villkor för produktion och marknadsföring av växter

Av jord- och skogsbruksministeriet fastställda växter, växtprodukter och andra varor med vilka skadegörare lätt kan spridas får produceras och lagras för marknadsföring endast av näringsidkare som växtskyddsmyndigheten har antecknat i ett register över sådana näringsidkare (växtskyddsregister).

Den som registrerats i växtskyddsregistret skall, enligt vad som jord- och skogsbruksministeriet bestämmer, ordna verksamheten så att skadegörare inte sprids vid produktionen och marknadsföringen.

Jord- och skogsbruksministeriet kan besluta om att de varor som fastställts enligt 1 mom., med undantag av lokal marknadsföring, endast får marknadsföras försedda med växtpass eller registernummer.

6 §

Förbud och begränsningar

För bekämpning av skadegörare eller förhindrande av dess spridning kan växtskyddsmyndigheterna

1) bestämma att en jordägare eller odlare, fastighetsägare eller innehavare av en fastighet skall vidta åtgärder för utrotning av skadegörare som förekommer på fastigheten,

2) bestämma att en byggnad, ett arbetsredskap, ett transportmedel eller ett annat föremål, som är smittat av skadegörare, skall rengöras eller desinficeras,

3) bestämma att växter eller packningsmaterial, som är av vegetabiliskt ursprung, skall rengöras, desinficeras eller förstöras, eller besluta om begränsningar i användningen av dylikt packningsmaterial,

4) utfärda förbud mot och villkor för odling och transport av samt handel med växter,

5) utfärda bestämmelser om åtgärder som

skall vidtas i samband med odlingen och skörden samt handeln med växter,

6) bestämma om förbud mot eller uppställa villkor för import och export av växter, växtprodukter, skadegörare, jord, kompost eller gödsel, samt

7) förordna om andra begränsningar, förbud och åtgärder som är nödvändiga för bekämpningen av skadegörare.

Om sådana begränsningar, förbud och åtgärder samt förfaranden i samband med dem som nämns i 1 mom. bestäms noggrannare genom beslut av jord- och skogsbruksministeriet.

7 §

Bekämpningsskyldighet

Den som äger eller besitter ett jordområde, en odling, ett varulager, ett transportmedel eller en byggnad, är skyldig att antingen själv vidta sådana åtgärder som avses i 6 § eller tillåta att vederbörande myndighet vidtar eller låter vidta den.

Om vederbörande myndighet blir tvungen att sköta om att en åtgärd enligt 1 mom. blir utförd på grund av att vederbörande underlåter att vidta den, uppbärs kostnaderna för åtgärden hos den som försummat att vidta den.

8 §

Underrättelse om begränsningar

Den som säljer, utarrenderar eller på annat sätt till någon annan överlåter ett jordområde eller en byggnad vars användning har begränsats på grund av förekomsten av skadegörare, är skyldig att före överlåtelsen underrätta mottagaren om begränsningen.

9 §

Ersättning av kostnader och skador

Kostnader och skador till följd av jord- och skogsbruksministeriets beslut som utfärdats med stöd av denna lag ersätts av statens medel enligt vad som fastställs särskilt för varje skadegörare genom jord- och skogsbruksministeriets beslut.

Ersättning skall sökas hos vederbörande landsbygdsnäringsdistrikt inom sex månader efter att sökanden fick kännedom om kostnaderna eller skadan. Till ansökan skall fogas en tillräcklig utredning om kostnaderna och ska-

dorna. Landsbygdsnäringsdistriktet beslutar om ersättning av kostnader och skador samt om utbetalningen av ersättning.

Kostnader och skador som skall ersättas enligt 1 mom. är

1) desinficerings-, bekämpnings- och förstörelsekostnader som direkt beror på att föreskrifter verkställs samt värdet av en vara som förstörts eller skadats på grund av en bekämpningsåtgärd,

2) ekonomiska skador eller kostnader som beror på ett beslut om förbud mot att sälja, överlåta, transportera eller använda en vara eller som beror på motsvarande begränsningar, samt

3) ekonomiska skador eller kostnader som beror på ett sådant avbrott i växtproduktionen som grundar sig på en föreskrift.

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar närmare föreskrifter om värderingen av en ekonomisk skada eller kostnad som avses i 3 mom. 3 punkten.

10 §

Ersättning betalas inte

Ersättning betalas dock inte för

1) skador och kostnader som har förorsakats av lesioner föranledda av skadegörare,

2) kostnader och skador som beror på förbud som har utfärdats i samband med import från eller export till en stat som hör till Europeiska gemenskapen eller en stat som inte hör till Europeiska gemenskapen, förstörelse av vara, isolering eller någon annan motsvarande åtgärd eller på villkor som har uppställts för import eller export,

3) kostnader eller skador som föranleds av förpliktelser för att hållas kvar i växtskyddsregistret, avlägsnande från registret eller användning av växtpass eller registernummer.

Ersättning betalas inte heller eller också kan dess belopp nedsättas, om den som annars har rätt till ersättning inte har iakttagit denna lag eller stadganden, bestämmelser eller myndighetsbeslut som utfärdats med stöd av den eller på något annat sätt själv har medverkat till uppkomsten av kostnader eller skador.

11 §

Myndighet

I denna lag avsedd växtskyddsmyndighet är kontrollcentralen för växtproduktion.

Landsbygdsnäringsdistrikten bistår kontrollcentralen för växtproduktion vid verkställandet av denna lag enligt vad som jord- och skogsbruksministeriet stadgar i lagen om kontrollcentralen för växtproduktion (1201/92).

Kontroller i enlighet med denna lag får förrättas och prov tas av personer som befullmäktigats av kontrollcentralen för växtproduktion enligt vad som närmare fastställs genom jord- och skogsbruksministeriets beslut.

12 §

Uppföljning

Växtskyddsmyndigheterna skall följa förekomsten av skadegörare och vid behov publicera uppgifter om förekomsten av sådana.

13 §

Kontroll

I 11 § 3 mom. avsedda auktoriserade inspektörer har rätt att för verkställandet och tillämpningen av denna lag och stadganden och bestämmelser som utfärdats med stöd av den inspektera odlingar och andra områden, produktions- och lagerbyggnader och andra byggnader samt transportmedel och där utföra kontroller och gratis ta behövliga prov för undersökningar.

Kontroller skall förrättas alltid när en växtskyddsmyndighet har fått en anmälan enligt 4 § eller det finns skäl att misstänka förekomsten av skadegörare som avses i denna lag. Näringsidkare som antecknats i växtskyddsregistret skall kontrolleras regelbundet och minst en gång om året för att säkerställa att förutsättningarna för registrering fortfarande gäller.

14 §

Handräckning

Polis-, tull- och brandmyndigheterna skall på växtskyddsmyndigheternas eller en auktoriserad inspektörs begäran ge handräckning vid övervakningen av att denna lag samt de stadgande och föreskrifter som utfärdats med stöd av den iakttas.

15 §

Tystnadsplikt

Den som i samband med ett uppdrag enligt denna lag har fått uppgifter om en näringsidkares affärs- eller yrkeshemlighet eller ekono-

miska ställning får inte röja dem eller använda dem i förtjänstsyfte, om inte den i vars intresse tystnadsplikten har stadgats ger sitt samtycke.

Vad som stadgas i 1 mom. hindrar inte att uppgifter lämnas ut

1) till en åklagar- eller polismyndighet för utredning av brott,

2) till en sådan myndighet som avses i 11 § för utförande av uppgifterna enligt denna lag,

3) till en myndighet som prövar besvär i ett ärende som avses i denna lag.

16 §

Avlägsnande från registret

Om det vid en kontroll framgår att den som har antecknats i registret inte iakttar stadgandena i denna lag skall växtskyddsmyndigheterna ge vederbörande en varning samt vid behov meddela en tidsfrist inom vilken bristerna i verksamheten skall rättas till.

Var och en som trots anmärkning inte rättar till bristerna i verksamheten skall avlägsnas från registret.

Den som avlägsnats från registret skall omedelbart på nytt införas i registret utan särskild ansökan när orsaken till avlägsnandet inte längre existerar.

17 §

Förbud mot användning av växtpass och registernummer

Växtskyddsmyndigheten kan förbjuda användningen av i 5 § 3 mom. nämnt växtpass eller registernummer eller föreskriva andra åtgärder enligt 6 § utan att vederbörande avlägsnas från växtskyddsregistret om detta är nödvändigt för att bekämpa en skadegörare eller hindra spridning av den. Förbudet skall bekräftas skriftligt. Förbudet skall hävas omedelbart när det inte längre finns något skäl för det.

18 §

Vite

Kontrollcentralen för växtskyddsproduktion kan förelägga vite för att förstärka ett förbud eller ett beslut enligt 6 §. Kontrollcentralen också om utdömning av vite. I ett beslut om föreläggande av vite får ändring inte sökas särskilt genom besvär.

19 §

Delegation

Jord- och skogsbruksministeriet tillsätter en

delegation för fem år i sänder med uppgift att följa med utvecklingen i frågor som gäller växtskyddet, avge utlåtanden och göra framställningar och ta initiativ i saken.

20 §

Kontrollavgifter, arvoden och ersättningar

För kontroller och undersökningar samt registrering enligt denna lag uppbärs avgifter till staten enligt vad som stadgas i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92).

En växtskyddsmyndighet kan betala arvoden och kostnadsersättningar enligt 11 § 3 mom. till auktoriserade inspektörer eller deras arbetsgivare för kontroller och andra åtgärder. Jord- och skogsbruksministeriet bestämmer grunderna för och storleken av sådana arvoden.

21 §

Straffstadgande

Den som uppsåtligen eller av grov vårdslöshet

- 1) försummar anmälningsskyldigheten enligt 4 §,
- 2) bryter mot förbud enligt 6 §,
- 3) försummar att iaktta en skyldighet enligt 7 § och 8 §,

skall dömas till böter för brott mot stadgandena i växtskyddslagen eller till fängelse i högst 6 månader.

22 §

Ändringssökande

I beslut som meddelats med stöd av någon annan än 9 § i denna lag får ändring sökas

genom besvär enligt stadgandena om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50).

Ett beslut om vidtagande av en åtgärd som avses i 6 § skall iakttagas trots att ändring har sökts, om inte den myndighet som behandlar besväret beslutar något annat.

I ett beslut som har meddelats med stöd av 9 § får besvär i fråga om kostnader och ersättningar sökas enligt vad som stadgas i lagen om förfarandet vid skötseln av stödavgifter för landsbruksnäringarna (1336/92).

23 §

Närmare stadganden

Närmare bestämmelser om importvillkor och importförbud, kontroll, införsel och genomfart, export och exportvillkor för växter, växtdelar och andra föremål som importeras till Finland från stater som inte hör till Europeiska unionen samt om verkställigheten av denna lag bestäms genom jord- och skogsbruksministeriets beslut.

24 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som fastställs genom förordning. Genom denna lag upphävs växtskyddslagen av den 13 februari 1981 (127/81) jämte ändringar.

25 §

Övergångsstadgande

Beslut och föreskrifter som meddelats med stöd av den upphävda växtskyddslagen (127/81) innan denna lag har trätt i kraft gäller under den tid som stadgats i dem.

Helsingfors den 12 september 1994

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister Ole Norrback

